

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Malvik kommune

pr 01.01.2020

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen ser på områder innenfor kommuneorganisasjonen, tjenesteområdene og selskaper som kommunen har eierinteresser i. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av risikovurderingen som er gjort i Malvik kommune innenfor kommuneorganisasjonen og tjenesteområdene. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår i de ulike kapitlene for områdene.

Tabell 1. Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjonen og tjenesteområdene

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Sykehjem og hjemmetjeneste	Økonomisk situasjon	Budsjetteringsprosess og budsjettoppfølging
Vann og avløp	Finans	Økonomisk internkontroll
	Offentlige anskaffelser	Organisasjon
	Internkontroll og kvalitetssikring	Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og kompetanseutvikling
	HMS	Etikk og varsling
	Barnehage	Eiendomsforvaltning
	Barnevern	Saksbehandling
	Kultur/barne- og ungdomstiltak	Beredskap og ROS
	Økonomisk sosialhjelp	Skole

	Flyktninger	PPT
	Rus og psykiatri	Voksenopplæring
	Samferdsel	Boliger
	Miljø og klima	Legevakt/lege/psykolog/helsestasjon
		Planarbeid
		Byggesak
		Renovasjon
		Brann og redning

Risikovurderinger knyttet til kommunen sine eierinteresser er oppsummert i tabell 2. Revisors vurdering er at kommunen bør ha en generell eierskapskontroll over sine eierinteresser. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår kapittelet for selskap kommunen har eierinteresser i.

Tabell 2. Oppsummering av risikovurderingene innenfor eierskap

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	Innherred Renovasjon IKS
	TrønderEnergi AS	Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS
		Andre selskaper som ikke er listet opp

INNHOLDSFORTEGNELSE

Oppsummering.....	2
1 Innledning.....	7
2 Utviklingstrekk i overordnede rammebetingelser.....	8
2.1 Demografiske endringer	8
2.2 Klima, energi og beredskap	8
2.3 Kommunestruktur	9
2.4 Regelverksendringer	10
2.5 Økonomi og kontroll.....	10
2.6 Digitalisering.....	10
3 Malvik kommune.....	11
3.1 Utviklingstrekk i Malvik	11
3.2 Kommuneorganisasjonen	12
3.2.1 Kommunesamarbeid.....	12
3.2.2 Investeringsplaner.....	13
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn	13
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING	16
4.1 Kommuneorganisasjonen	16
4.1.1 Økonomi	16
4.1.2 Organisasjon.....	20
4.2 Tjenesteområdene.....	25
4.2.1 Oppvekst	25
4.2.2 Velferd	30
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester	32
4.2.4 Teknisk drift	36
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	41
4.3.1 Eierskapskontroll.....	42
4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper	43
Vedlegg 1 Metode	46
Datagrunnlag	46
Kommunale dokumenter	46
Statistikk.....	46
Eksterne dokumenter	46
Intervju i kommunen	46
Vurderinger.....	46
Vurdering av risiko- og vesentlighet.....	46
Vurdering av metoden	49

Tabell

Tabell 1.	Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjonen og tjenesteområdene.....	2
Tabell 2.	Oppsummering av risikovurderingene innenfor eierskap	3
Tabell 3.	Om kommunen.....	11
Tabell 4.	Tidligere revisjoner og tilsyn	14
Tabell 5.	Økonomisk situasjon	17
Tabell 6.	Finansiering av driften	18
Tabell 7.	Økonomisk internkontroll (Tabell utgifter til tjenesteområder)	19
Tabell 8.	Sykefravær.....	22
Tabell 9.	Eiendomsforvaltning.....	23
Tabell 10.	Barnehage	26
Tabell 11.	Grunnskole.....	27
Tabell 12.	Barnevern	28
Tabell 13.	Økonomisk sosialhjelp.....	30
Tabell 14.	Bolig.....	31
Tabell 15.	Helse og omsorg (felles sykehjem og hjemmetjeneste).....	33
Tabell 16.	Kompetanse i helse og omsorg	34
Tabell 17.	Psykisatri og rusomsorg.....	35
Tabell 18.	Byggesak	37
Tabell 19.	Vann og avløp.....	38
Tabell 20.	Renovasjon	39
Tabell 21.	Eierandeler i IKS	41
Tabell 22.	Eierandeler i AS	42
Tabell 23.	Beskrivelse av sannsynlighet	47
Tabell 24.	Beskrivelse av konsekvens	47

Figurer

Figur 1.	Organisasjonskart	12
Figur 2.	Risikovurdering økonomi.....	16
Figur 3.	Risikovurdering organisasjon	20
Figur 4.	Risikovurdering oppvekst	25
Figur 5.	Risikovurdering velferd.....	30
Figur 6.	Risikovurdering helse og omsorg	32
Figur 7.	Risikovurdering teknisk	36
Figur 8.	Risikovurdering selskaper	41
Figur 9.	Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens.....	48

Figur 10. Risikovurdering 48

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og eventuelt kommunestyret et overordnet verktøy til å velge områder innen kommunens virksomhet som det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering gir innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger for sine kommuner, inklusive fylkeskommunen. Analysen gjennomføres i samarbeid med oppdragsansvarlig revisjon på finansiell revisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderinger utarbeides ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

Analysen er viktig for at revisorene innen finansiell- og forvaltningsrevisjon skal kunne ha forståelse for risikoene i organisasjonen og hvor det er mest behov for å rette oppmerksomheten i revisjonsarbeidet. For forvaltningsrevisjon betyr det at revisor, sammen med kontrollutvalget, effektivt kan konkretisere problemstillinger og gjennomføre undersøkelser målrettet der det er mest behov for å gå inn med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Analysen skal ligge til grunn for kommunens Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivinger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivinger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempel avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.¹ Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.²

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

---

¹ KS, 'Status Kommune 2019', 2019 <<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>>.

² Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal>, 06.12.2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.³

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov er fullt ut gjeldende fra 2020 samt nye forskrifter eksempelvis internkontrollforskrift. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem. Offentlige anskaffelser trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

---

³ Brandtzæg, Bent Aslak, et al., Telemarksforskning, TF-Rapport nr. 473, 2019, Hentet fra <https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf>

3 MALVIK KOMMUNE

3.1 Utviklingstrekk i Malvik

Tabell 3. Om kommunen

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Innbyggere (antall)	13958	14040	14148	205477	4674089
Fødte per 1000 innbyggere	11.0	11.3	9.5	18.6	9.7
Døde per 1000 innbyggere	4.6	5.1	5.1	14.4	7.9
Netto innflytting (antall)	45	-5	47	950	18435
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	9.0	9.1	8.8	20.0	10.6
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	52.6	53.7	51.2	107.5	61.5
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	0.9	0.6	..	0.0	0.0
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	9.0	9.3	..	0.0	0.0
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1.4	1.4	1.4	2.6	1.4
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	10.2	10.7	11.1	23.6	15.9
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	84.0	..	..	..	..
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	80.1	..	..	..	..
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	12023	12165	12275	283844	3690843
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	..	..	8	..	..
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	..	..	5189	..	..

Kilde: SSB

Tabellen over viser nøkkeltall over befolkningen i Malvik kommune. Kommunen har et økende folketall, og en lav andel enslige innbyggere over 80 år sammenlignet med gruppen og landet uten Oslo.

Tallene i analysen sammenligner Malvik med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Statistisk Sentralbyrå har laget en kommunegruppering basert på tre ulike dimensjoner: folkemengde, bundne kostnader og frie disponible inntekter per innbygger. Malvik kommune er plassert i KOSTRA-gruppe 8, som består av mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, og middels frie disponible inntekter.

I Kommunebarometeret for 2019 ser vi at Malvik fikk en 52.plass (av alle landets kommuner). Dette er en relativt god plassering. I 2017 var kommunen på 162.plass, og i 2018 på 50.plass. Årene er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare, da det kan ligge ulike forutsetninger til grunn fra år til år.

3.2 Kommuneorganisasjonen

Carl-Jakob Midttun har vært rådmann i Malvik siden 2016. Malvik kommune er organisert etter en tonivå-modell, med rådmannsnivå og tjenestenivå. Organisasjonskartet er vist i figur 1.

Figur 1. Organisasjonskart

3.2.1 Kommunesamarbeid

Malvik kommune deltar i regionsamarbeid med Værnesregionen, Trondheimsregionen og Nearegionen. Områder Malvik er vertskommune for, er markert i fet skrift.

- Lønn og regnskap (Værnesregionen)
- **Skatteoppkrever** (Værnesregionen)
- Legevakt (Trondheimsregionen)
- Utviklingsarbeid (Trondheimsregionen)

- Miljørettet helsevern (Trondheimsregionen)
- Logopedbistand til personer over 18 år (Trondheimsregionen)
- Interkommunal voksenopplæring (Trondheimsregionen)
- Barnevernsvakt (Trondheimsregionen)
- Krisesenter (Trondheimsregionen)
- Kommunalt akutt døgntilbud (KAD) (Trondheimsregionen)
- **Arbeidsgiverkontrollen i Trøndelag** (Trondheimsregionen)
- Samarbeid om etter- og videreutdanning for ansatte i barnehager, grunnskoler og kulturskoler, ekstern vurdering i barnehager og skoler, tilsyn i barnehager, muntlig eksamen på 10. trinn og kulturskoletilbud (Nearegionen)

Oversikt over IKS, samvirker og andre selskaper Malvik er med i, finnes i kapittel 4.3.

3.2.2 Investeringsplaner

Handlings- og økonomiplan 2020-2023, budsjett 2020, har for gjeldende periode beskrevet investeringer for ca. 1 milliard kroner inkl. mva. 744 millioner kroner av disse lånefinansieres, hvorav 496 millioner kroner er knyttet til investeringer innen vann- og avløp.

I budsjettet for 2020 framgår det at rådmannen har måtte foreta noen prioriteringer for å få ned gjeldsandelen. En del investeringer er skjøvet ut i tid, uten at det etter rådmannens vurdering får for store negative konsekvenser. De prosjektene som har kommet langt i planleggingen, som for eksempel Vikhammer ungdomsskole og Vikhammer barnehage, er ikke endret, men forløpet på utbetalingene er oppdatert.

I planperioden øker kommunens gjeld mer enn de samlede inntektene. Ifølge budsjettet har dette sammenheng med investeringene innen vann- og avløp. Dette er selvkostområder, som vil gi utslag i selvkostgebyret kommunens innbyggere skal betale.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

Gjeldende plan for forvaltningsrevisjon (2017-2020) har trukket fram følgende områder som risikofylte og vesentlige:

- Kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene
- Saksbehandling og internkontroll i barnevernet
- Overholder Malvik kommune arbeidsmiljøloven?
- Avvikshåndtering
- Økonomistyring
- Avlastningstilbudet til barn og unge
- Saksbehandling ved areal og samfunnsplanlegging (ARESAM)

I tabell fire finnes en oversikt over tidligere forvaltningsrevisjonsprosjekter, eierskapskontroller og statlige tilsyn.

Tabell 4. Tidligere revisjoner og tilsyn

Område	Type tilsyn	År	Avvik
Innherred Renovasjon IKS	Forvaltningsrevisjon i selskap	2018	Anbefalinger til selskapet
Eierskapsoppfølging	Eierskapskontroll	2016	Malvik kommune bør vurdere å oppnevne et eierutvalg, og innføre rutine for eierutvalgets involvering i saker knyttet til eierstyring. Malvik kommune bør sikre at selskapsstyrene besettes med riktig kompetanse, og at bruk av valgkomite vedtektsfestes.
Avdekking og oppfølging av mobbing i grunnskolen	Forvaltningsrevisjon	2017	Sørge for at gjeldende planer, rutiner og prosedyrer er oppdatert og tilgjengelig for ansatte Sørge for forsvarlig saksbehandling av saker som omhandler opplæringslovens kapittel 9A Sørge for forsvarlig dokumentasjonspraksis knyttet til sensitive personopplysninger.
Økonomisk sosialhjelp	Forvaltningsrevisjon	2015	Anbefaler å styrke oppmerksomheten på det forebyggende arbeid innen helse, oppvekst og sosialtjenestene, følge opp og vurdere satsingen på involvering av offentlige og private aktører i arbeidet med tiltaksplasser etc, samt å vurdere potensiale knyttet til ressursbruk med henhold til veiledning og oppfølging av brukerne.
Plan- og byggesaksbehandling	Forvaltningsrevisjon	2019	Påpekt 7 svakheter i saksbehandlingen
Tjenester til personer med utviklingshemming	Tilsyn fra Helsetilsynet	2017	Ingen avvik

Kommunal beredskapsplikt og helsemessig og sosial beredskap	Tilsyn fra Fylkesmannen	2018	Ingen merknader eller avvik
Kommunale tjenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse	Tilsyn fra Helsetilsynet	2018	Malvik kommune sitt styringssystem legger ikke til rette for et samordnet og forsvarlig tjenestetilbud til brukere med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse. Det er ikke utviklet et tilstrekkelig styringssystem gjennom prosedyrer, kvalitetssikring og avvikssystem som sikrer forsvarlige og helhetlige tjenester.
Skolebasert vurdering	Tilsyn fra Fylkesmannen	2017	
Bruk av tvang etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A	Tilsyn fra Helsetilsynet	2018	Ingen avvik.
Dokumenttilsyn ved saksbehandling	Tilsyn fra Helsetilsynet	2016	Plikten til å behandle søknader uten ugrunnet opphold er ikke overholdt (forvaltningsloven § 11a første ledd)
Universell utforming av IKT	Tilsyn fra Difi	2018	4 avvik på områdene navigasjon, koding, kontrast og skjema.
Arkiv	Tilsyn fra Arkivverket	2019	7 pålegg

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifisere områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

4.1.1 Økonomi

Figuren under er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi. I fortsettelsen presenteres bakgrunnen for vurderingene.

Figur 2. Risikovurdering økonomi

Malvik har et lavt netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kommunen har en noe lavere andel fri egenkapital enn KOSTRA-gruppa. Lavt netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter sammen med en noe lavere andel fri egenkapital, kan ha økonomiske konsekvenser for kommunen. Dersom kommunen har lite fri egenkapital, vil de eksempelvis ikke selv kunne refinansiere egne lån i en mellomperiode, og dermed ikke vil kunne få refinansiert lån på ønsket tidspunkt til akseptabel rente. Kommunen har lite økonomisk handlingsrom, og uforutsette utgifter vil ved lite fri egenkapital kunne føre til at disse må

fullfinansieres gjennom lån, som kan bli dyrt. Økonomisk situasjon plasseres derfor i moderat risiko. Kommunen har planlagt en rekke store investeringer, noe som gjør at også finans plasseres i moderat risiko. Offentlige anskaffelser er på generelt grunnlag et utfordrende fagområde. Området plasseres derfor i moderat risiko.

Tabell 5. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4.1	2.3	0.3	-0.3	1.2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter	3.3	1.9	0.0	0.3	0.9
Arbeidskapital ex, premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	7.7	10.1	9.6	16.9	19.1
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter	65.4	62.1	90.7	68.4	60.2
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	136.2	146.4	150.4	114.5	102.6
Frie inntekter per innbygger (kr)	49983	51572	53655	56119	57297
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	7.3	8.5	7.5	8.9	10.4
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	21.0	18.8	15.8	20.7	16.2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer	-1.4	-40.6	-24.8	3.4	11.8

Kilde: SSB

Teknisk beregningsutvalg (TBU) betrakter netto driftsresultat som hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU anbefaler et netto driftsresultat på 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. Malvik kommune hadde i 2019 et netto driftsresultat på 0,3 prosent. Rådmannen har foreslått at netto driftsresultat i Malvik bør ligge på 2,2 prosent, slik at kommunen har tilfredsstillende egenkapital til å finansiere investeringer. Det er foreslått en opptappingsplan i økonomiplanen for å nå dette målet, noe som betyr at netto driftsresultat må øke med 18 millioner kroner i planperioden.

I rådmannens forord til budsjettet 2020 og for økonomiplanen i perioden 2020-2023, framgår det at kommunen står overfor knappe driftsøkonomiske rammer. Det er klare signaler fra regjeringen at man må legge til grunn svakere vekst framover, og rådmannen har lagt disse signalene til grunn i sin planlegging.

I økonomiplanen budsjetteres det med en nominell økning i budsjetterte sentrale inntekter på 32,5 millioner kroner. Sett opp imot kommunal deflator gir det en reell vekst på 1,1 prosent –

8,7 millioner kroner. Vekst i frie inntekter i perioden er anslått til å være lavere enn tidligere, anslagsvis 0,6 prosent hvert år. Summen av skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt og andre statlige inntekter øker i perioden. En del av inntektsøkningene skyldes økninger i rammetilskuddet som skal erstatte tidligere øremerkede inntekter, og betyr ikke nødvendigvis en inntektsøkning.

Kommunen har et negativt handlingsrom i 2020, og svekkes utover i perioden med unntak av i 2023.

Finans

Tabell 6. Finansiering av driften

Nøkkeltall finansiering av driften	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	11.9	11.4	11.0	13.8	11.8
Andre statlige tilskudd til driftsformål	3.5	3.6	3.3	3.4	3.7
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	0.0	0.0	0.0	0.3	0.5
Eiendomsskatt totalt	3.1	3.1	3.1	4.2	3.2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	0.4	0.4	0.4	2.6	1.5
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	2.7	2.7	2.7	1.6	1.7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	2.0	2.1	2.3	2.0	2.1
Rammetilskudd	32.3	31.1	31.8	33.3	30.8
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	11.1	10.8	10.8	12.7	14.4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	36.1	37.9	37.7	30.3	34.0
- herav Naturressursskatt	0.0	0.0	0.0	0.2	0.3

Kilde: SSB

I økonomiplanen er det lagt opp til finansutgifter på 66,4 millioner kroner i 2020, og gradvis oppover mot 89,1 millioner kroner i 2023. Storparten av økningen i perioden er knyttet til investeringer innen vann og avløp.

I planperioden øker renteutgifter med 8,5 millioner kroner, og låneavdrag øker med 14 millioner kroner. Igjen henger dette sammen med investeringer innen vann og avløp, som gjennom å være et selvkostområde vil finansieres av innbyggernes gebyr.

Det budsjetteres med høyere utbytte fra Trønderenergi enn tidligere, da utbyttet har vært godt over det budsjetterte de siste årene.

Kommunen har et reglement for finansforvaltning.

I intervju med kommuneledelsen ble det uttalt at kommunen har bedre kontroll på økonomien nå, enn for noen år siden. Kommunen har endret avdragsprofil slik at lån betales ned raskere i lavrente-tider. Malvik kommune budsjetterer med avsetning til fond.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølging

Malvik kommune har et økonomireglement som omtaler oppfølging av budsjett. Det framgår at det er to hovedrapporteringer (tertialrapporter) til kommunestyret, pr. 30. april og 31. august. Her skal det foretas en grundig gjennomgang av regnskapet opp mot budsjettet. I forbindelse med tertialrapportene foretas budsjettreguleringer etter behov. I tillegg til tertialrapportene, skal rådmannen gi en orientering om budsjettsituasjonen dersom oppstår ubalanser som rådmannen vurderer det er nødvendig å orientere om.

Økonomiplan og budsjett behandles årlig.

Endringer i rammebetingelser er tatt inn i budsjettet.

Økonomisk internkontroll

Tabell 7. Økonomisk internkontroll (Tabell utgifter til tjenesteområder)

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andel av totale utgifter for politisk styring	0.8	0.7	0.8	0.7	0.8
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2

Kilde: SSB

Kommunens utgifter til politisk styring og utgifter for kontroll og tilsyn, er på linje med utgiftene i KOSTRA-gruppen og landet. Andelen utgifter er stabile for begge områder.

Kommunen utarbeider tre finansrapporter årlig.

Offentlige anskaffelser

Kommunens etiske regelverk slår fast at folkevalgte og medarbeidere som deltar i forretningsmessig virksomhet plikter å sette seg grundig inn i og etterleve lov og forskrift om offentlige anskaffelser og internt regelverk for området. Alle anskaffelser skal baseres på forutsigbarhet, gjennomsiktighet, etterprøvnbarhet, likebehandling og god forretningskikk.

Folkevalgte og medarbeidere kan ikke levere varer og tjenester til den virksomhet hvor de selv er ansatt, og de skal ikke gjøre privat bruk av kommunens innkjøpsavtaler eller rabattordninger.

Kommunen har en egen innkjøpsansvarlig, som eksempelvis følger opp avtalelojalitet. Malvik har kjøpt et system for digitalisering av anbudsprosess. Dette er tatt i bruk, og fungerer godt.

4.1.2 Organisasjon

I denne figuren er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert, og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 3. Risikovurdering organisasjon

Internkontroll og kvalitetssikring er plassert i en moderat risiko, på grunn av utfordringer med avviksmeldinger. Dersom det ikke er etablert en kultur for å melde avvik, vil kommunen følgelig ha utfordringer med å gjøre tiltak for at uheldige hendelser ikke skal oppstå. Innen HMS ser vi at kommunen har et økende sykefravær, og er på grunn av dette også plassert i moderat risiko.

Organisering

Kommunen har 18 virksomheter fordelt på sektorene helse og velferd, oppvekst og kultur, teknisk og drift. Virksomhetene rapporterer til kommunalsjefene. Stab og støtte (servicetorget, IT-avdelingen, personal og stab) ligger i organisasjonsavdelingen.

Kommunen har i 2018 arbeidet med felles satsning på klart språk. Kommunikasjonsstrategien og plan for krisekommunikasjon har blitt revidert i samme periode.

Et av målene i kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030, er at Malvik kommune skal være en profesjonell og utviklingsrettet organisasjon. I bunnen for organisasjonen ligger verdiene «åpen – nyskapende – samhandlende». I kommuneplanen er det fastlagt sju delmål for å oppnå dette:

1. Malvik kommune skal ha en effektiv tjenesteproduksjon med god kvalitet. En god styring av aktiviteten med et langsiktig perspektiv skal øke kommunens handlingsrom for å møte de omstillingene samfunnsutviklingen krever
2. Malvik kommune skal preges av en verdibasert ledelse hvor ledere og ansatte jobber sammen for å utvikle en felles kultur i hele organisasjonen
3. Malvik kommune skal bruke kunnskapsbaserte metoder
4. Malvik kommune skal oppnå reelt digitalt førstevalg for innbyggere, organisasjoner, næringsliv og ansatte. Digitalisering skal bidra til å gi tjenester av god kvalitet og høy tilgjengelighet
5. Malvik kommune skal ha en betydelig bedriftsprofil i arbeidsmarkedet for å sikre rekruttering. Malvik kommune skal være den foretrukne kommune for praksisstudenter og lærlinger
6. Malvik kommune skal utvikle heltidskultur med fokus på tjenestekvalitet
7. Malvik kommune vil arbeide aktivt med helse, miljø og sikkerhet for egne ansatte og i sin rolle som byggherre.

Kommunen er geografisk plassert slik at Malvik er med i samarbeid både i retning Trondheim og Innherred.

Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og kompetanseutvikling

Det framgår av Årsmelding 2018 at kommunen bruker relativt små ressurser på administrasjon, sammenlignet med andre kommuner. Rådmannen har i 2018 arbeidet målrettet med tiltak, veiledning og kultur/holdning for å styrke heltidsandelen i kommunen.

Kommunen har som mål at all fagutøvelse skal være basert på kunnskapsbasert praksis. Det er to felles satsningsområder innen kompetanse; lederutvikling og klart språk.

Kommunen har en målsetting om å øke antall lærlingestillinger til 20 i økonomiplanperioden 2018-2021. Minst 20 prosent av disse skal ha minoritetsbakgrunn.

Kommunen har lav turnover. Det er en utfordring å rekruttere enkelte yrkesgrupper, som sykepleiere og ingeniører. Kommunen har tatt i bruk 10-FAKTOR, både som medarbeiderundersøkelse, lederutviklingsverktøy og mal for medarbeidersamtaler.

Internkontroll og kvalitetssikring

Det er faste rapporteringer i kommunen både månedlig og tertialvis. Denne rapporteringen omfatter også oppfølgingsrapportering av politiske saker. Rådmannen gjennomfører månedlige møter med alle lederne.

Kommunen har et avvikssystem, men ledelsen uttaler at det kan være vanskelig å få ansatte til å skrive avvik.

Kommunen har et delegasjonsreglement.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Tabell 8. Sykefravær

Nøkkeltall	Kommunen			Kommuner samlet
	4.kvartal 2016-3. kvartal 2017	4.kvartal 2017-3. kvartal 2018	4.kvartal 2018-3. kvartal 2019	4.kvartal 2018-3. kvartal 2019
Samlet sykefravær	9,30	-	10,37	9,83
Legemeldt sykefravær	7,99	-	9,18	8,49
Sykefravær undervisning	7,51	-	9,45	8,69
Sykefravær barnehager	8,55	-	11,40	12,24
Sykefravær helse, pleie, omsorg	13,69	-	11,95	11,01

Kilde: KS

KS mangler tall for Malvik for 2018. Hvis man sammenligner sykefraværsutviklingen fra 2017 til 2019, ser man at det på alle områder har vært en økning i sykefravær. Sykefravær i barnehager ligger under gjennomsnittet av alle kommunene, mens de resterende sykefraværstallene ligger over snittet.

Kommunen har en innloggingsportal på nett hvor det finnes eksempelvis kvalitetssystem, personalhåndbok, stoffkartotek og lignende.

Etikk og varsling

Kommunen har et etisk regelverk, som ligger lett tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Integritet og etiske verdier er tema i månedlige ledermøter, med refleksjon rundt konkrete problemstillinger.

Kommunen har varslingsrutiner.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 9. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	12.6	10.9	11.2	8.0	9.0
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	4.98	4.86	4.80	4.71	4.91
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	610	653	667	593	600
Formålsbygg areal totalt	69535	68283	67915	745378	22964907

Kilde: SSB

Tabellen viser at Malvik kommune ligger noe over Kostra-gruppen og landet uten Oslo når det gjelder netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter. Kommunen ligger på linje med sammenligningsgruppene når det gjelder areal formålsbygg per innbygger. På utgifter til vedlikehold ligger kommunen noe over sammenligningsgruppene.

Malvik innførte eiendomsskatt i 2014, og taksering året før. Det ble benyttet ekstern hjelp for å taksere eiendommene.

Saksbehandlingen i kommunen

Kommunen har en egen arkivplan.

Det ligger en rekke skjemaer tilgjengelig på kommunens hjemmeside, og eDialog er tatt i bruk. Kommunens postliste og politiske dokumenter er tilgjengelig på elnnsyn gjennom ePhorte Elements. Postlisten viser automatisk de siste 500 journalpostene. Politiske saker er lagt ut på en slik måte at de er lett søkbare.

Beredskapsplaner og Risiko- og sårbarhetsanalyser

Kommunen har en beredskapsplan, sist oppdatert 11.03.2020.

Kommunens helhetlige ROS-analyse er fra 2015.

Kommunen har en smittevernplan fra 2012, som omtaler pandemisk influensa. Det ligger en oppsummering av beredskapsinformasjon på kommunens hjemmeside. I forbindelse med COVID-19-pandemien er det lagt ut en god del informasjon om dette på kommunens hjemmeside.

Analysebyrået Menon har analysert effekter for eksportsrettet næringsliv i forbindelse med COVID-19-pandemien. Malvik er en av fem trønderske kommuner som har lavest andel eksportrettet næringsliv, og som dermed er lite sårbare.⁴

Fylkesmannen hadde et tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helsemessig- og sosial beredskap i Malvik kommune i 2018. Det ble ikke funnet avvik. Fylkesmannens konklusjoner var følgende:

Malvik kommune jobber med bygging av beredskapskultur i alle sektorer og på alle nivå. Dette bærer beredskapsarbeidet i kommunen preg av. Kommunen jobber proaktivt med samfunnssikkerhet og beredskap og har god dialog med andre beredskapsaktører både i og utenfor kommunen.

Kommunen har en omfattende ROS-analyse fra 2015/16 som gir en god oversikt over risiko og sårbarheter i kommunen. I prosessen med å utarbeide analysen var det bred ekstern involvering og analysen har flere ganger vært behandlet i kommunestyret. I kommunen jobbes det helhetlig med å utarbeide ROS-analyser i kommunens virksomheter etter en ensartet mal. Arbeidet koordineres av beredskapskoordinator i kommunen.

Kommunen har en oppdatert, overordnet beredskapsplan som beskriver roller og ansvar for kommunens kriseledelse. Kommunen bruker krisestøtteverktøyet CIM aktivt og gjennomfører beredskapsøvelser. Etter hendelser og øvelser evalueres det og planverk oppdateres fortløpende. Kommunen har lav terskel for å innkalle kriseledelsen og det jobbes kontinuerlige med å videreutvikle systemer og rutiner for krisehåndtering.

---

⁴ MENON-publikasjon nr. 38/2020

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I denne figuren er risikovurderingen innenfor området oppvekst oppsummert, og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 4. Risikovurdering oppvekst

Malvik har en lavere andel barn i barnehage enn sammenligningsgruppene. Dette er en utfordring, da barn som ikke går i barnehage kan ha dårligere språk enn de som har gått i barnehage. De har heller ikke hatt samme mulighet som andre barn til at andre svakheter blir fanget opp, slik at et eventuelt behov for tidlig innsats ikke fanges opp før i skolealder. Det er også færre barn som får ekstra ressurser i Malvik-barnehagene enn i KOSTRA-gruppen. Kommunen har høyere utgifter enn sammenligningsgruppene. På bakgrunn av dette plasseres barnehager i moderat risiko. Kommunen har lavere driftsutgifter enn andre innen barnevern, og færre stillinger med fagutdanning. Barnevern plasseres derfor i moderat risiko. Innen kultur/barne- og ungdomstiltak er det tydelig at kommunen har mange tilbud til barn og unge. Samtidig er det mange som sier at de føler seg utrygge i nærmiljøet sitt. Området plasseres derfor i moderat risiko.

Barnehage

Tabell 10. Barnehage

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	89.0	89.9	89.6	92.9	92.4
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	44.5	46.8	46.3	44.0	41.5
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	3.9	3.7	3.9	4.6	3.9
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	77.6	72.9	86.9	83.5	86.3
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	18.4	17.4	17.1	13.8	14.3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	143145	144710	154547	164072	163025

Kilde: SSB

Malvik har sju kommunale barnehager. Alle barnehagene oppfylte pedagognormen pr. 15.12.2019. Det er fire private barnehager og fire familiebarnehager, revisor har ikke sett på disse. Det er full barnehagedekning i kommunen. Tabellen over viser at kommunen har en noe lavere andel barn i barnehage, sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Kommunen erfarer at barn som ikke har gått i barnehage før de begynner i skole, gjerne sliter med språk. Andelen barn som får ekstra ressurser i forhold til alle barn i kommunale barnehager, er noe lavere enn KOSTRA-gruppen, men på linje med landet uten Oslo.

Prognosene viser synkende barnekull, noe som vil ha innvirkning på barnehagetilbudet i kommunen på sikt.

Det er vedtatt at det skal etableres en ny kommunal barnehage på Vikhammer som skal erstatte Vikhammer Vestre barnehage, hovedtyngden av byggingen vil skje i 2022.

Kommunen har hatt en mobbesak i barnehagen.

Grunnskole

Tabell 11. Grunnskole

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andel elever med spesialundervisning	8.4	8.1	8.2	8.2	7.8
Gruppestørrelser	18.1	18.1	17.9	15.8	15.8
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8.trinn	67.5	65.4	68.3	65.6	68.7
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8.trinn	76.7	75.9	83.9	72.4	75.0
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	42.2	43.5	41.9	41.4	41.7
Andel lærere med universitets- og høgskoleutdanning med en lærerutdanning	87.9	86.9	81.5	76.0	74.7
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, med annen pedagogisk utdanning	7.8	8.7	13.0	11.3	12.0
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	:	:	:	4.9	5.3
Andel lærere med videregående utdanning eller lavere	:	:	:	7.8	7.9

Kilde: SSB

Tabellen viser at elevene ligger godt over snittet både for gruppen og landet når det gjelder mestringsnivå innen lesing. Innen regning ligger Malvik rett under snittet for landet uten Oslo, men over KOSTRA-gruppen. Kommunen har en høy andel lærere med lærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning, begge over snittet sett opp imot sammenligningsgruppene.

Kommunen har sju grunnskoler, fordelt på fem barneskoler og to ungdomsskoler. Alle barneskolene har SFO-tilbud.

Det er planlagt å bygge ny ungdomsskole på Vikhammer i perioden, med åpning januar 2022. Forprosjekt vedrørende helhetlig utbygging av skoleanlegget på Saksvik blir igangsatt denne perioden.

Det er begrenset antall mobbesaker. Det er en utfordring at helsesøstre ikke har kompetanse på mobbing, og kommunen ønsker å heve kompetansen her. Opplæringsloven 9A har store krav til dokumentasjon som kan være krevende å følge opp, men kommunen mener dette er under kontroll.

Folkehelseprofilen for Malvik i 2019 viser at 88 % av 10.-klasseelevene trives på skolen, noe som er et høyere tall enn for fylket og landet.

PPT

PP-tjenesten er organisert etter kontaktpersonordning. Dette innebærer at ansatte i PP-tjenesten er fordelt som kontaktpersoner på hver enkelt skole og barnehage i Malvik kommune.

Kommunen har en handlingsplan/veileder mot mobbing som følges opp og revideres årlig. Kommunen har ansatt et eget mobbeombud.

Barnevern

Tabell 12. Barnevern

Nøkkeltall	Kommunen			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	4262	5191	5042	9426	8387
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	4.7	4.8	3.8	5.2	4.6
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (prosent)	3.4	3.4	4.0	4.3	3.8
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	24.2	31.9	24.3	19.5	19.2
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	2.8	3.0	3.6	5.5	5.0
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager	100.0	100.0	100.0	99.5	99.1
Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager	82.3	84.5	93.2	72.9	79.4

Kilde: SSB

Tabellen viser at kommunen har langt lavere utgifter til barnevernstjenesten i kroner, enn KOSTRA-gruppa og landet uten Oslo. Samtidig er det noe færre barn med melding i forhold til innbyggere, og flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk. Kommunen har færre stillinger med fagutdanning per 1000 barn enn sammenligningsgruppene. Tallene viser at meldinger behandles raskt i Malvik.

Barneverntjenesten i Malvik er en del av barne- og familietjenesten (BFT), sammen med skole- og helsestasjonstjenesten og pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT). Barnevernstjenesten får om lag to barn henvist ukentlig og arbeider systematisk for å sikre oppvekstvilkårene for de barn og unge som trenger oss mest.

I årsmeldingen framgår det at BFT hadde et merforbruk på kr 4,8 millioner kroner i 2018. Merforbruket er knyttet til barneverntiltak i og utenfor familien. Med økt antall meldinger og

undersøkelser har flere barn enn tidligere vært vurdert for plassering utenfor hjemmet. Av barn som har opphold utenfor hjemmet var åtte ungdommer i institusjon, enten begrunnet i "atferdsparagrafen" eller omsorgsovertakelse. Kommunens egenandel for dette er betydelig.

Voksenopplæring

Malvik kommune har avtale med Trondheim kommune om voksenopplæring og spesialundervisning for voksne. Opplæringa vil foregå ved Enhet for voksenopplæring. I særskilte tilfeller vil Hommelvik ungdomsskole i Malvik kommune ivareta denne opplæringa.

Kultur/ barne- og ungdomstiltak

Kommunens kulturskole ligger på Vikhammer, og har ulike tilbud innen musikk, dans, visuelle kunsthøgskole og drama og teater.

Kommunen har bibliotek ved Hommelvik ungdomsskole og på Malvik videregående skole.

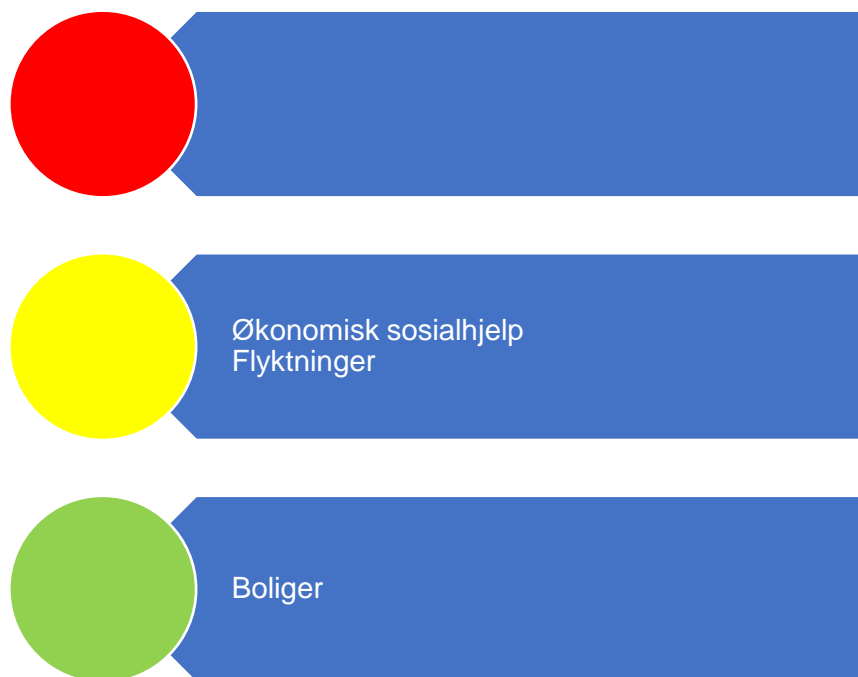
Bruket kulturhus har gratis øvingsleie for frivillige lag/organisasjoner tilhørende i kommunen, for de under 19 år.

Kommunen har svømmehaller, skatepark, kunstgressbaner, skisenter, ungdomshus og musikkbinger.

Ungdataundersøkelsen for 2019 viser at 76 % av ungdommene var med i en fritidsorganisasjon, noe over snittet for fylket og landet. Samtidig er det en lavere andel som er fornøyd med nærmiljøet og som føler seg trygg i nærmiljøet (Ungdataundersøkelsen).

4.2.2 Velferd

I denne figuren er risikovurderingen innenfor området velferd oppsummert, og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 5. Risikovurdering velferd

Det er en økning i antall personer som mottar sosialhjelp, og økning i antall barn som mottok sosialhjelp. Det er en utfordring for samfunnet dersom de som mottar sosialhjelp forblir sosialhjelpsmottakere i mange år. Området plasseres derfor i moderat risiko. Malvik har plassert en del flyktninger, og IMDis statistikk viser at antall anmodninger om plasseringer er på vei oppover. I revisors øyne er det en utfordring for kommunen å tilpasse tjenesten til behovet, all den tid antall anmodninger varierer. Revisor har ikke kjennskap til faktiske utfordringer i tjenesteutøvelsen. Området plasseres derfor i moderat risiko.

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 13. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Sosialhjelpsmottakere (antall)	292	308	340	5530	116032
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	142	169	168	2811	58573

Kilde: SSB

Tabellen viser at det er et økende antall sosialhjelpsmottakere i kommunen. Det er også økende antall barn i familier som mottok sosialhjelp.

Kommunen uttalte i intervju i 2018 at økt bosetting av flyktninger kan medføre en økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp dersom de ikke kommer ut i jobb. Noen familier vil ha behov for bistand i en lengre periode. Kommunen har en satsning på å få ungdom raskt ut i utdanning eller jobb.

Bolig

Tabell 14. Bolig

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	171	167	147	4283	95871
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	12	12	10	21	21
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner (kr)	2446	60	57	972	1553
Lønnsutgifter per eid kommunal bolig (kr)	13683	14972	15619	11835	9535
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	34	38	35	25	27
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	2.9	2.6	2.1	3.6	1.4
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	9.7	8.2	7.4	23.3	13.4

Kilde: SSB

Tabellen viser at Malvik har et synkende antall kommunalt disponerte boliger. Kommunen har lave investeringsutgifter per innbygger i 2018 og 2019, men betraktelig høyere i 2017, noe som tyder på betydelige investeringer det året. Kommunen ligger noe under snittet sammenlignet med KOSTRA-gruppen når det gjelder antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, og antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken.

Kommunen har en boligpolitikk som vektlegger muligheten for at vanskeligstilte skal få muligheten til å kjøpe sin egen bolig. Husbankens virkemidler brukes aktivt. Kommunen har i 2018 gjennomført en utredning knyttet til personer som har særlige utfordringer på boligmarkedet.

Flyktninger

Flyktningetjenesten håndteres av koordinerende enhet under helse og velferd.

Kommunestyret vedtok i 2016 at Malvik kommune skulle ha som mål å bosette 110 flyktninger i 3 års-perioden 2017 til 2019. Familiegjenforening var ikke inkludert i vedtaket. Flyktningstrømmen ble kraftig redusert i 2016 og 2017, noe som førte til færre anmodninger om bosetting. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har anmodet Malvik kommune til å bosette 77 flyktninger i denne perioden. Malvik kommune har per 1.oktober 2019 bosatt 71 flyktninger og 9 familiegjenforente.

Malvik bosatte 1,6 % flyktninger per innbygger i 2018, noe som er over landssnittet på 0,9 prosent. Innvandrere utgjorde i 2019 9,4 prosent av befolkningen i Malvik. For landet utgjør innvandrere 14,4 prosent av innbyggerne.⁵

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I denne figuren er risikovurderingen innenfor området helse og omsorg oppsummert, og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 6. Risikovurdering helse og omsorg

Det er en utfordring å tilpasse tjenestemengde, kompetanse og kapasitet til det faktiske behovet i kommunen til enhver tid. Det er utfordringer innen medisinbehandling og pasientsikkerhet. Pasientsikkerhet har blitt ekstra aktualisert under COVID-pandemien. Sykehjem og hjemmetjeneste plasseres derfor, på et noe generelt grunnlag, til å ha høy risiko.

⁵ Tall hentet fra IMDis statistikker for Malvik kommune

Rus og psykiatri har for to år siden hatt et tilsyn innen rus og psykiatri. I løpet av inneværende valgperiode vil det i revisors øyne være naturlig å følge opp tjenesteområdet. Rus og psykiatri plasseres derfor i moderat risiko. For funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede kjenner ikke revisor til noen risikoer. På generelt grunnlag er det viktig å sikre at denne gruppen sikres å ha meningsfulle dager, i tillegg til at grunnbehovene dekkes. Området plasseres likevel i lav risiko da revisor ikke kjenner til noen spesifikke hendelser eller utfordringer.

Helse- og velferdsområdet i Malvik kommune omfatter følgende virksomheter; Samfunnsmedisin og legetjeneste, NAV Malvik, Koordinerende enhet, Hjemmesykepleien, Psykisk helsetjeneste og rus, Helse og rehabilitering og Boveiledningstjenesten.

Hjemmetjenesten og sykehjem

Tabell 15. Helse og omsorg (felles sykehjem og hjemmetjeneste)

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	79	80	84	78	78
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	35	31	..	..	..
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	56	55	..	..	..
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	6	7	..	..	..
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	100	100	91	91
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Kilde: SSB

Tabellen viser at kommunen har noen flere brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning, enn både KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Kommunen har 100 % brukertilpassede enerom med eget bad.

Kommunen har dagtilbud for hjemmeboende eldre tre dager i uken, og dagtilbud for eldre med demens de to andre dagene. Unge med demens har treffpunkt en dag i uken.

I kommunens egen planstrategi, presenteres det at kommunen i dag har en relativt ung befolkning, men at det fra 2020 forventes en økning i antall innbyggere over 80 år. Dette har betydning for hvilke tjenester det er behov for i kommunen.

Tabell 16. Kompetanse i helse og omsorg

	Kommune			Kostra- gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere					
Geriatrisk sykepleier	1.43	1.11	1.31	4.72	4.09
Sykepleiere med spes./vd, utd,	3.04	3.88	3.99	7.25	7.79
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning	27.88	37.33	37.62	47.76	47.86
Hjelpepleier	32.49	34.55	33.99	50.03	45.46
Ergoterapeut	5.64	2.46	2.87	1.03	2.20
Miljøterapeut og pedagog	.	1.28	7.43	6.60	7.72
Aktivitør	2.31	0.71	0.84	3.05	1.98
Omsorgsarbeider	7.79	6.29	6.18	9.38	8.35
Helsefagarbeider	14.52	18.71	22.29	40.80	42.18
Annet omsorgspersonell med helseutdanning	5.39	5.77	8.71	14.34	14.44
Pleiemedhj/ass, hjemmehj/prakt bist eller annen brukerrettet tj,	29.45	32.32	28.71	58.90	58.20
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	179	198	214	318	314
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0.40	0.44	..	..	..
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	10	10	10	11	11
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	9	9	10	11	10

Kilde: SSB

Kommunen har en økning innen de fleste fagkompetanser. Videre ser vi at antall årsverk innen helse og omsorg per innbygger stadig øker. Antall legeårsverk er stabilt.

Virksomheten «Helse og rehabilitering» holder til på Hommelvik helsetun og Vikhammer helsetun. Hommelvik helsetun (behandling og pleie) er en sykehjemsavdeling med 34 rom, fordelt på 4 seksjoner over 2 etasjer. Seksjonene består av henholdsvis 8 og 9 rom. Det er tilbud om kort- og langtids plass. Seksjonene har eget postkjøkken, der man lager frokost, lunsj og kveldsmat. Varm middag leveres fra Betania. Hver seksjon har stue, skyllerom og vaskerom. En seksjon med 8 plasser er tilrettelagt for personer med demens. Vikhammer helsetun (stasjonsvegen 20) er en heldøgns bemannet omsorgsbolig med 24 leiligheter til langtidsleie og 2 rom til avlastningsbrukere. Beboerne med varierende bistandsbehov leier leilighet av kommunen og innreder denne selv. På fellesområder gis tilbud til felles måltider, sosialt samvær og ulike aktiviteter.

I intervju med revisor ble det uttalt at utfordringene i helse- og omsorgstjenesten, handler om utfordringer knyttet til flere yngre tjenestemottakere med økende hjelpebehov (psykisk helse, rus, adferdsproblemer), samtidig som at kommunen må planlegge for flere eldre med hjelpebehov. Det er en utfordring å sikre riktig kapasitet og kompetanse, samtidig som

tjenesten har et innovasjonsbehov. Lederspenn er en utfordring. Innen heldøgns omsorg er utfordringene også innen legemiddelhåndtering og pasientsikkerhet.

Malvik kommune inngikk i 2018 avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen om et demensvennlig samfunn.

Digitalisering og velferdsteknologi var et satsningsområde i 2018.

Høsten 2018 ble det gjennomført bruker- og pårørende undersøkelser innen helse / velferd. Intensjonen var å få bedre kunnskap om brukeropplevd erfaring og kvalitet i tjenestene, og bruke resultatene i lokalt forbedringsarbeid.

Psykiatri / psykisk helsevern og rus

Tabell 17. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	6.5	8.0	7.8	9.4	13.9
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	0.9	1.0	2.3	5.3	4.9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	3.8	3.8	5.2	10.0	9.0
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	2.9	2.8	4.2	4.8	3.2

Kilde: SSB

Tabellen viser at kommunen har noe lavere netto driftsutgifter enn KOSTRA-gruppen, og langt lavere utgifter enn landet uten Oslo. Det er få årsverk av psykiatriske sykepleiere i kommunen, sett opp imot sammenligningsgruppene. Det samme gjelder årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid, og personer med videreutdanning i rusarbeid. Samtidig ser vi av utviklingen over år at alle årsverkene øker.

Kommunen har etablert egen tjeneste for rus/psykisk helse: en ambulerende rustjeneste og psykisk helsetjeneste.

Bemanningen ble styrket i 2018, som følge av nye tjenestebehov. Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med kommunale tjenester til personer med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse, og tilsynet resulterte i flere avvik. Fylkesmannens konklusjon var følgende: «Malvik kommune sitt styringssystem legger ikke til rette for et samordnet og forsvarlig tjenestetilbud til brukere med samtidig rusmiddelproblem og psykisk lidelse. Det er ikke utviklet et tilstrekkelig

styringssystem gjennom prosedyrer, kvalitetssikring og avvikssystem som sikrer forsvarlige og helhetlige tjenester».

Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede

Ambulerende tjenester til personer med utviklingshemming ble styrket med ett årsverk i 2018. Det ble i tillegg jobbet med å etablere et nytt tilrettelagt botilbud til personer som har behov for tett oppfølging og bedre skjerming. Dette omfattet både ombygging og innredning av lokaler, samt organisering og bemanning, nye turnusordninger og andre nødvendige avklaringer. Tilbudet startet opp i januar 2019.

Lege/ legevakt/ psykolog/ helsestasjon

Kommunen har tre legekontor og to helsestasjoner. Kommunen har legevakt i Trondheim sammen med Malvik, Melhus, Klæbu og Trondheim. Kommunen har også eksempelvis jordmor, fysioterapeut, ergoterapeut og psykologer.

4.2.4 Teknisk drift

I denne figuren er risikovurderingen innenfor området teknisk oppsummert, og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 7. Risikovurdering teknisk

Revisor vurderer vann og avløp til å ha høy risiko, til tross for at kommunen har et «normalt» vanngjebyr og fornyer vann-nettet like mye som sammenligningskommunene. Området

plasseres i høy risiko på grunn av kommunens egne vurderinger av vann og avløp, om at det ikke tilfredsstillende krav i dag, sett sammen med at befolkningstallet i kommunen vokser. Samferdsel og miljø og klima plasseres i moderat risiko. Dette med bakgrunn i kommunens geografiske plassering som innfartsåre til Trondheim, samt den generelle risikoen som ligger i klima og miljø-arbeidet som kommunen bør være påpasselig på. Klima og miljø bør eksempelvis ligge til grunn i alle offentlige anskaffelser. Det er nylig gjennomført en forvaltningsrevisjon innen plan- og byggesak i Malvik. Selv om det ble gitt mange anbefalinger, vurderer revisor området til å ha lav risiko da kommunen har blitt anbefalt å følge opp anbefalingene.

Planarbeid

Kommunen har en planstrategi for perioden 2016-2020.

I kommunens planstrategi framgår det at Malvik kommunes beliggenhet – i et pressområde med sterk folkevekst – er det særlig viktig med god arealforvaltning. Samferdselsutbygging påvirker også kommunen i stor grad. Kommuneplanens arealdel er for perioden 2018-2030, og kommuneplanens samfunnsdel er for samme periode.

Malvik behandler årlig nye økonomiplaner.

Byggesak

Tabell 18. Byggesak

Nøkkeltall	Kommunen			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	216	129	211	2834	68029
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	15	18	14	20	18
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	28	30	47	40	33
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	27	28	22	18	17

Kilde: SSB

KOSTRA-tallene viser at Malvik er innenfor tidskravene for saksbehandling, men at saksbehandlingstiden for saker med 12 ukers frist har gått kraftig opp fra 2018 til 2019, slik at behandlingstiden i 2019 er over både KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Malvik kommune har en større andel innvilgede byggesøknader som skjer etter dispensasjon fra plan, enn sammenligningsgruppene.

I 2019 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon innen plan- og byggesaksbehandling i Malvik. Begge områder har hatt utfordringer de siste årene. Selv om det langt på vei er utviklet system og rutiner for å få til en forsvarlig saksbehandling for begge områdene, er det svakheter i saksbehandlingen, og nødvendige arbeidsoppgaver settes på vent. Mangel på ressurser og kapasitet trekkes frem som hovedforklaringen av kommunen.

Vann og avløp

Tabell 19. Vann og avløp

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2017	2018	2019	2019	2019
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl, mva,	3566	3739	3566	3739	3739
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0.66	0.66	0.66	0.66	0.65
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	29.4	29.4	29.4	29.4	29.8
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl, mva,	3109	3109	3495	3988	4142
Andel fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0.68	0.28	1.40	..	0.64
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	99.8	99.8	..	..	..

Kilde: SSB

KOSTRA-tallene viser at kommunens vanngebyr ligger litt under KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Avløpsgebyret ligger også noe under sammenligningsgruppene. Andelen kommunalt ledningsnett som er fornyet de siste tre årene er stabilt, og på linje med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. En stor andel av kommunens innbyggere er tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt.

I 2019 ble det laget en hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. I budsjett for 2020 framgår det at Malvik i dag har en infrastruktur innen vann og avløp som ikke er tilfredsstillende når det gjelder dagens og fremtidig kapasitet og kvalitet. Kommunen har definert at vannforsyningssikkerheten ikke er tilfredsstillende, og utgjør en samfunnsrisiko. Avløpssystemet i store deler av kommunen har ikke tilfredsstillende separering av spillvann og overvann. Rensekvalitet og kapasitet er i mange tilfeller ikke tilstrekkelig og oppfyller ikke krav i forskrift. Samtidig er Malvik en kommune i vekst.

Renovasjon

Tabell 20. Renovasjon

Nøkkeltall	Kommune			Kostra-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	3570	2763	2763	2589	2851
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	51.1	46.7	..	..	..

Kilde: SSB

KOSTRA-tallene viser at Malvik ligger på linje med KOSTRA-gruppen og Oslo. Det er utfordrende å sammenligne renovasjonsgebyr på tvers av renovasjonsselskaper, da det kan være ulike servicegrader som ligger i de ulike gebyrene. Innherred Renovasjon har eksempelvis bruk av gjenbruksstasjoner inne i gebyret, mens man i Trondheim må betale ekstra for samme tjeneste.

Malvik kommune er med i det interkommunale renovasjonsselskapet Innherred Renovasjon IKS, med åtte andre kommuner. I 2018 ble det gjennomført en forvaltningsrevisjon i selskapet.

Brann- og redningstjenester

Malvik er med i det interkommunale selskapet Trøndelag Brann og Redning IKS, sammen med Trondheim, Indre Fosen, Oppdal og Rennebu kommuner. Malvik har nest største eierpost med 6,02 prosent, og Trondheim kommune eier 85,23 prosent. Revisor kjenner ikke til noen spesielle utfordringer på området.

Samferdsel

Malvik kommune ble i 2019 en del av Byveksttalen. Det er et mål om at økningen i persontrafikken skal tas gjennom kollektiv, gange og sykkel. Det betyr at kommunen aktivt må legge til rette for gange og sykkel, samtidig som vi må bidra til at kollektivtilbudet blir styrket.

I budsjett for 2020 presenteres det at Fram til nå har vedlikehold og oppgradering på kommunens veinett vært gjort ved behov. Det er derfor nå en usikkerhet på den faktiske tilstanden på vegnettet. På den bakgrunn er det utarbeidet en hovedplan veg som peker på de faktiske utfordringene og hvordan de kan løses. Det er ønske om fortsatt kvalitetssjekk av vei - og gang/sykkelbane med fokus på veistandard og trafiksikkerhet.

Næring

Malvik kommune samarbeider tett med Næringsforeningen i Trondheimsregionen (NiT), og nærings sjefen har møterett i næringsforeningens fagråd for medlemsbedriftene i NiT Malvik.

Det er utarbeidet en strategisk næringsplan for Trondheimsregionen for perioden 2017-2020. Her er det lagt en rekke mål og strategier.

Miljø og klima

I budsjett og økonomiplan framgår følgende: «innenfor teknisk område er det særlig oppmerksomhet knyttet til miljøet, både i den løpende driften, men også investeringene:

- Oppgradering av kommunale renseanlegg og ledningsnett vil redusere overløp og øke rensesgraden slik at mindre forurensning kommer ut i vann, sjø og vassdrag.
- Oppfølging av vannforskriften og arbeid for å fjerne fremmede arter vil gi bedre økologisk tilstand i vannforekomstene i kommunen fram mot 2021.
- Undersøkelser av gamle avfallsdeponi vil gi kunnskap om miljøtilstanden, dagens påvirkning av vassdrag og eventuelle behov for tiltak.
- Arbeid med marin forsøpling og gummigranulat fra kunstgressbaner har og vil bidra til redusert spredning av mikroplast i kommunen.
- Kartlegge naturmangfold i kommunen etter ny metode

Kommunen har gjennomført kartlegging av blant annet biologisk mangfold, viltkartlegging og er i gang med naturtypekartlegging. Det er også foretatt kartlegging av viktig kulturmark i Mostadmark.

Malvik er en del av vannområdet Nea-Nidelva. Sentralt i arbeidet her er å karakterisere og klassifisere vannforekomstenes miljøtilstand.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figuren under er risikovurderingene knyttet til Malvik kommune sine eierinteresser oppsummert, og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen. Selskaper som trekkes fram til å ha høy eller moderat risiko, bør få gjennomført både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Forvaltningsrevisjon i selskaper bør på generelt grunnlag undersøke selskapenes måloppnåelse både opp mot eiers ønsker og selskapets formål. Videre er selvkost i selskaper som er omfattet av dette spesielt relevant. Selskaper som utøver viktige tjenester for kommunen, bør få tjenesteutøvelsen revidert.

Figur 8. Risikovurdering selskaper

Tabellene nedenfor viser Malvik kommunes eierinteresser i IKS og AS.

Tabell 21. Eierandeler i IKS

Selskap	Eierandel
Innherred Renovasjon IKS	14,9 %
Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	2,86 %
Trøndelag Brann- og redningstjeneste IKS	6,02 %
Midt-Norge 110-sentral IKS	4,29 %

Konsek Trøndelag IKS	4 %
Trondheim Havn IKS	0,01 %

Tabell 22. Eierandeler i AS

Selskap	Eierandel
Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS	7,60 %
TrønderEnergi AS	2,95 %
Norservice Eiendom AS	1,6 %

4.3.1 Eierskapskontroll

Malvik kommune har en eierskapsmelding fra 2017. KS anbefaler at eierskapsmeldinger behandles årlig, mens ny kommunelov har et minstekrav på at eierskapsmeldinger skal behandles minst en gang i valgperioden.

Malvik kommunes Eiermelding har en presentasjon av selskapsformer, prinsipper for eierskap og eierstrategi. Kommunen har fastsatt krav/forventninger til selskapene, eksempelvis at de til enhver tid skal ha forsvarlig kapital, praktisere meroffentlighet og være bevisste sitt samfunnsansvar. Videre har eierskapsmeldingen en presentasjon av selskapene kommunen har eierandeler i, inkludert oversikt over hvilke styringsdokumenter som gjelder, andre eiere, nøkkeltall for regnskap og lignende.

På generelt grunnlag er det ofte ordføreren som oppnevnes som eierrepresentant. I de tilfeller hvor andre enn ordfører oppnevnes som eierrepresentant, er det ekstra viktig å sikre god informasjonsutveksling mellom eierrepresentanten og resten av kommunestyret. Malvik kommune har etablert et rapportskjema for eierrepresentanter, hvor man fyller ut hvilket selskap man har vært i generalforsamling/representantskap for, hvilke saker som var til behandling og hvilke vedtak som ble fattet i viktige saker. Skjemaet skal refereres i kommunestyret.

Eierskapskontroll må ikke nødvendigvis enten gjennomføres av kommunens generelle eierstyring eller i et enkeltsekskap. Det kan være aktuelt å gjennomføre kontroll på tvers av kommunens selskaper, eksempelvis undersøke kjønnsbalanse i styrene, etiske retningslinjer i selskapene og lignende. Siden Malvik kommune har etablert konkrete krav til sine selskaper i eierskapsmeldingen, er en slik type eierskapskontroll gjennomførbar.

Tidligere eierskapskontroller i Malvik har hatt følgende anbefalinger:

- Malvik kommune bør vurdere å oppnevne et eierutvalg, og innføre rutine for eierutvalgets involvering i saker knyttet til eierstyring.
- Malvik kommune bør sikre at selskapsstyrene besettes med riktig kompetanse, og at bruk av valgkomite vedtektsfestes.

4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper

Innherred Renovasjon IKS er et renovasjonsselskap eid av 9 kommuner. I 2018 ble det ferdigstilt en eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i alle Innherred Renovasjons eierkommuner. Malvik hadde nettopp fått gjennomført en eierskapskontroll, og mottok kun forvaltningsrevisjonsdelen av rapporten. Det er derfor ganske nylig gjennomført en kontroll av selskapet, og risikoen vurderes til å være lav.

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS er et selskap som leverer arkivtjenester for å hjelpe eierne med å oppfylle krav i arkivloven. Selskapet har mange eiere, og leverer en relativt viktig tjeneste for eierne sine. Det har ikke blitt gjennomført eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskapet tidligere, noe som øker revisors risikovurdering. Selskapet vurderes til å ha moderat risiko.

Trøndelag Brann- og redningstjeneste IKS leverer en viktig tjeneste for sine eierkommuner. Selskapet har ansvar for å forvalte brann- og redningstjenesten for sine eierkommuner. Andre eierkommuner er Trondheim kommune, Indre Fosen kommune, Oppdal kommune og Rennebu kommune. Malvik kommune har nest størst eierandel. Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskapet vurderes til å ha høy risiko.

Midt-Norge 110-sentral IKS har som primæroppgaver å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband og loggføre hendelser. Sentralen favner en lang rekke kommuner og brannvesen.

Regionalt Pilegrimssenter Stiklestad AS er ansvarlig for St. Olavsleden i Norge. Senteret jobber med infrastruktur, markedsføring og informasjon til pilegrimer. Regionalt pilegrimssenter Stiklestad AS eies av kommunene Verdal, Levanger, Frosta, Stjørdal og Malvik, sammen med Stiklestad nasjonale kultursenter og Nidaros bispedømmeråd. Pilegrimssenteret får ekstra finansiering fra Trøndelag fylke og Nasjonalt pilegrimssenter, samt gjennom ulike prosjekter. Revisor vurderer selskapet til å utøve en ikke-essensiell tjeneste, og til å ha lav risiko.

TrønderEnergi AS eies av flere kommuner i Sør-Trøndelag. Selskapet arbeider for å skape verdier gjennom miljøvennlig produksjon og energirelaterte tjenester til det beste for regionen. På grunn av flere kommunesammenslåinger fra 2020 er det endringer i eiersammensetningen

i selskapet, og revisor vurderer på bakgrunn av dette selskapet til å ha middels risiko. Det ble gjennomført en selskapskontroll i Trønderenergi i 2014, og det kan derfor være aktuelt med en ny gjennomgang. Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet i samarbeid med flere av eierkommunene kan være en aktuell løsning, da det er mange små eiere i selskapet. På denne måten kan ressursene til kontroll fordeles på flere.

KILDER

Statistikk er hentet fra KOSTRA, Statistisk sentralbyrå. Tallene gjelder for perioden 2017-2019.

Kommunale dokumenter:

- Årsrapport og årsregnskap 2018
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Kommuneplanens arealdel
- Kommuneplanens delplaner
- Informasjon hentet på kommunens hjemmeside
- Budsjett 2020

Eksterne dokumenter:

- Fylkesmannen i Trøndelag, tilsynsrapporter
- Helsetilsynet, tilsynsrapporter
- Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), tilsynsrapporter
- Arkivverket, tilsynsrapporter
- Kommebarometeret 2019, Kommunal Rapport
- Ungdataundersøkelsen 2019
- Integrering- og mangfoldsdirektoratets statistikk for flyktninger og innvandrere 2019
- Barnehagefakta.no
- Folkehelseprofil 2019
- Menon Economics, *Regional effekt av korona for norsk eksportrettet næringsliv*, hentet fra <https://www.eksportkreditt.no/wp-content/uploads/2020/04/Menon-publikasjon-38-2020-med-vedlegg.pdf>

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Ulike kommunale dokumenter inngår i datagrunnlaget. En fullstendig oversikt over kilder vi har benyttet oss av finnes i kildelisten.

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag. Se kildelisten for utfyllende informasjon.

Intervju i kommunen

Det ble gjennomført et intervju med kommunens ledelse 02.10.2018. Både forvaltningsrevisor med ansvar for Malvik var til stede i dette møtet, i tillegg til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for Malvik.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Tabell en gir en nærmere beskrivelse av ulik grad av sannsynlighet og tabell to forklarer beskrivelsen av ulik grad av konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreduserende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.
- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 23. Beskrivelse av sannsynlighet

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

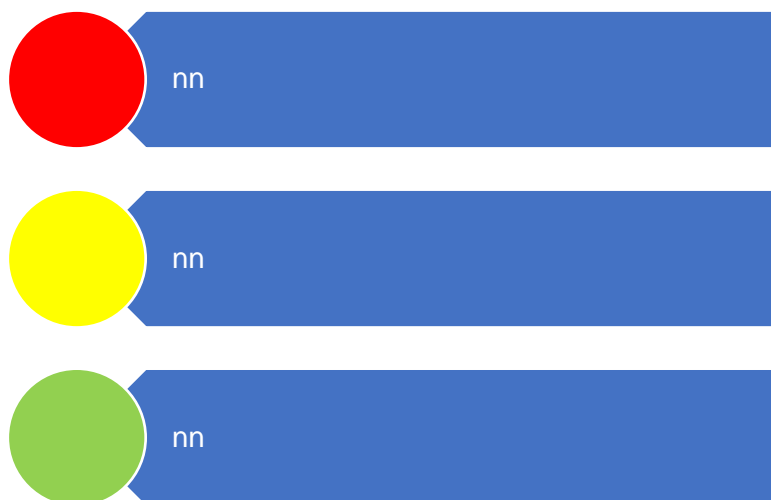
Tabell 24. Beskrivelse av konsekvens

Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.
Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes til lav, middels og høy risiko. Figuren nedenfor beskriver kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens som utgjør risikovurderingen. Rød farge indikerer høy risiko og behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer middels risiko, og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Grønn farge indikerer lav risiko og et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Usannsynlig					

Figur 9. Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens
1.

Figur 10. Risikovurdering

Risikovurderingene er oppsummert i figur to og visualisert som trafikklys. Vurderinger som fører til henholdsvis lav, middels og høy risiko plasseres der de hører til i figuren.

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og

sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres på generelle risikoer for kommune-Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i begrenset informasjon på et overordnet nivå og har ikke gått nærmere inn i for eksempel ulike tjenesteområder. Kommunale dokumenter og statistikk gir et godt grunnlag på et overordnet nivå. I tillegg har revisor intervjuet eller vært i kontakt med kommunen for å innhente data. Vurderingene er et øyeblikksbilde, noe som betyr at det skjer eller kan avdekkes forhold i kommunen i etterkant, som det ikke var mulig å forstå ut fra vurderingene som ble gjort.

M Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no